

Keskustelutilaisuus
ENTSO-E pitkän aikavälin siirtokapasiteetin
jakamisen verkkosäätö

Ritva Hirvonen, Fingrid Oyj

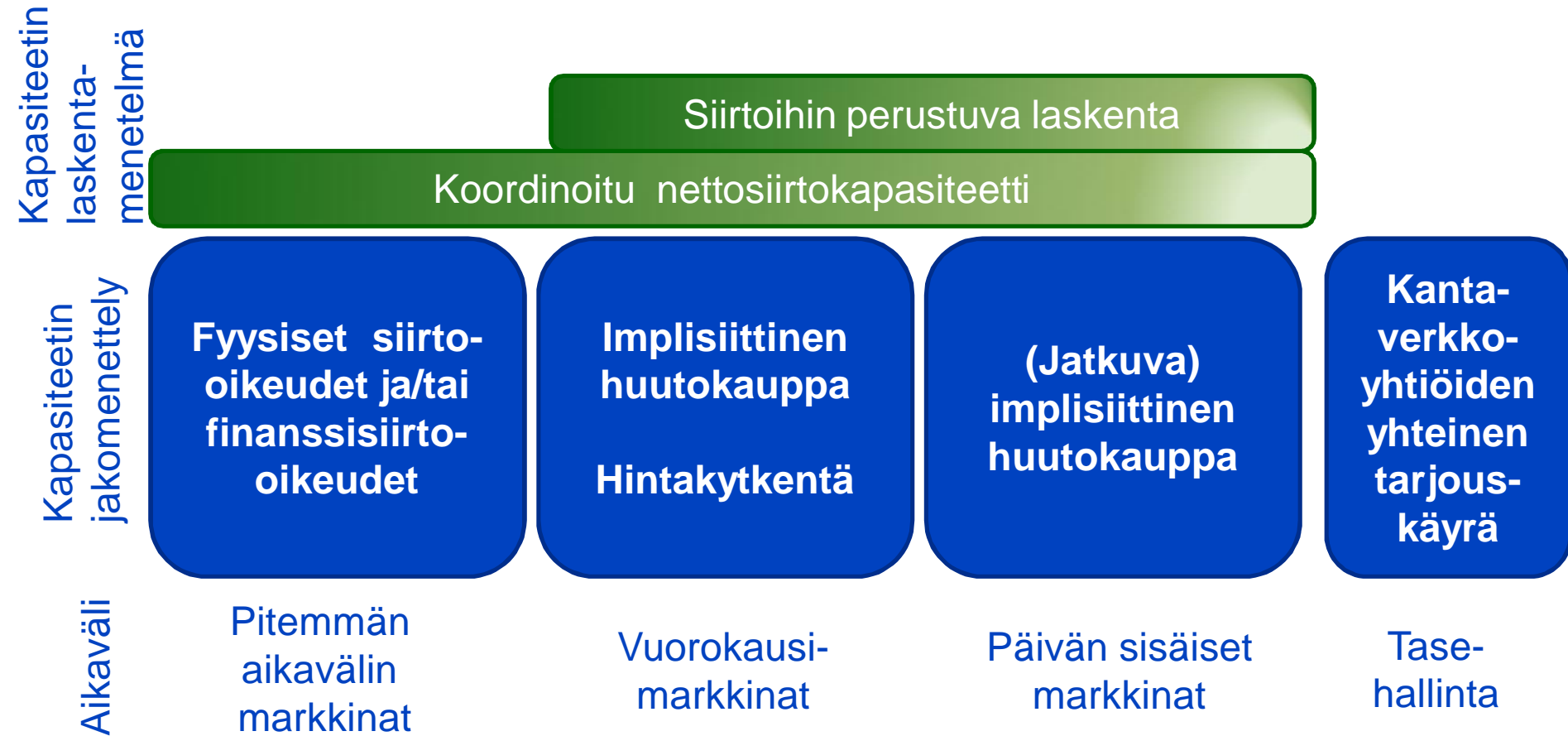
6.5.2013

Markkinoihin liittyvät verkkosäännöt – taustaa...

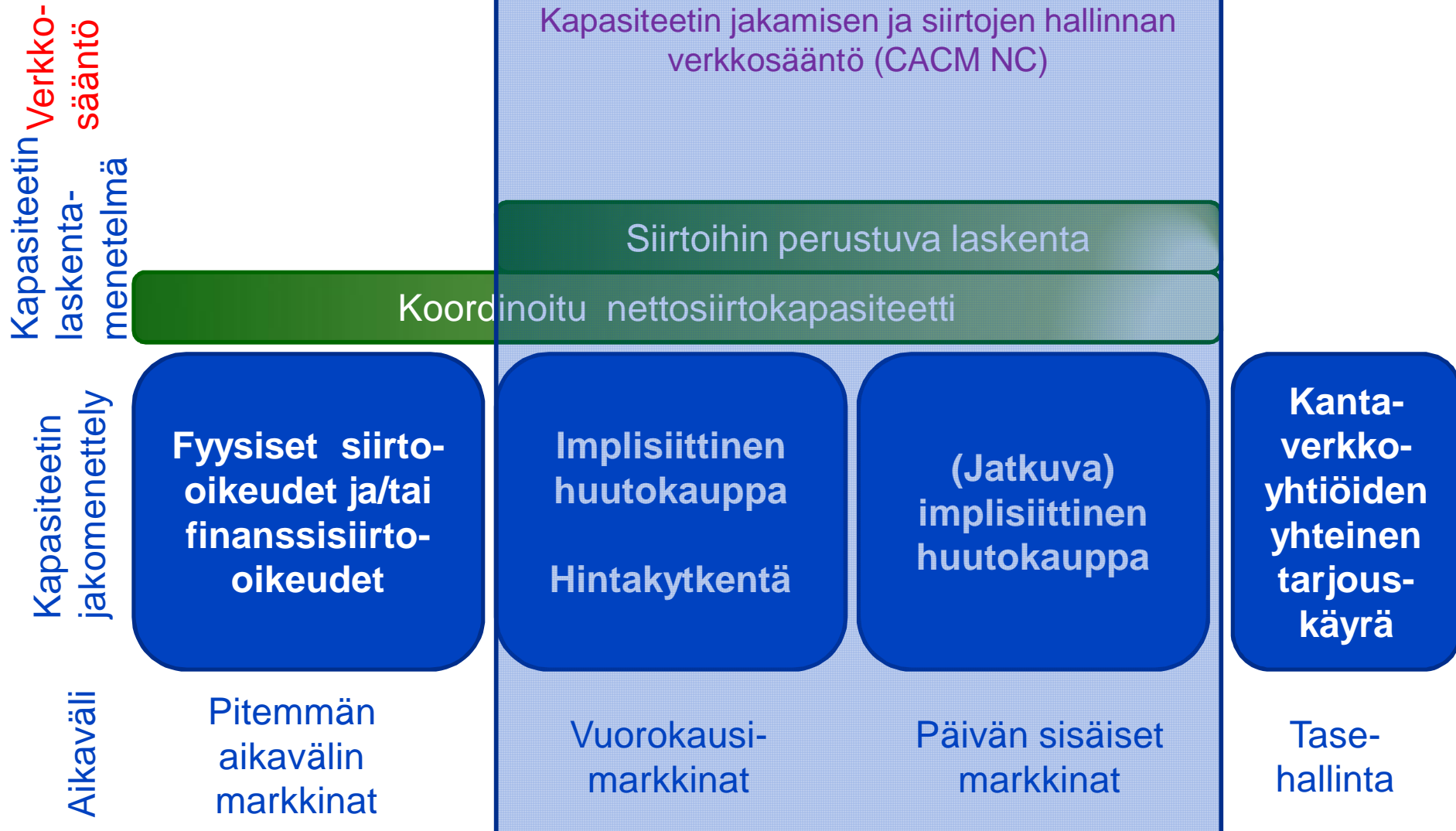
- Eurooppa-neuvoston päätös 4.2.2011: täysin toimivat sähkön sisämarkkinat vuonna 2014
- Verkkosääntöjen avulla viedään siirtorajoitusten hallinnan eurooppalainen tavoitemalli lainsäädäntöön

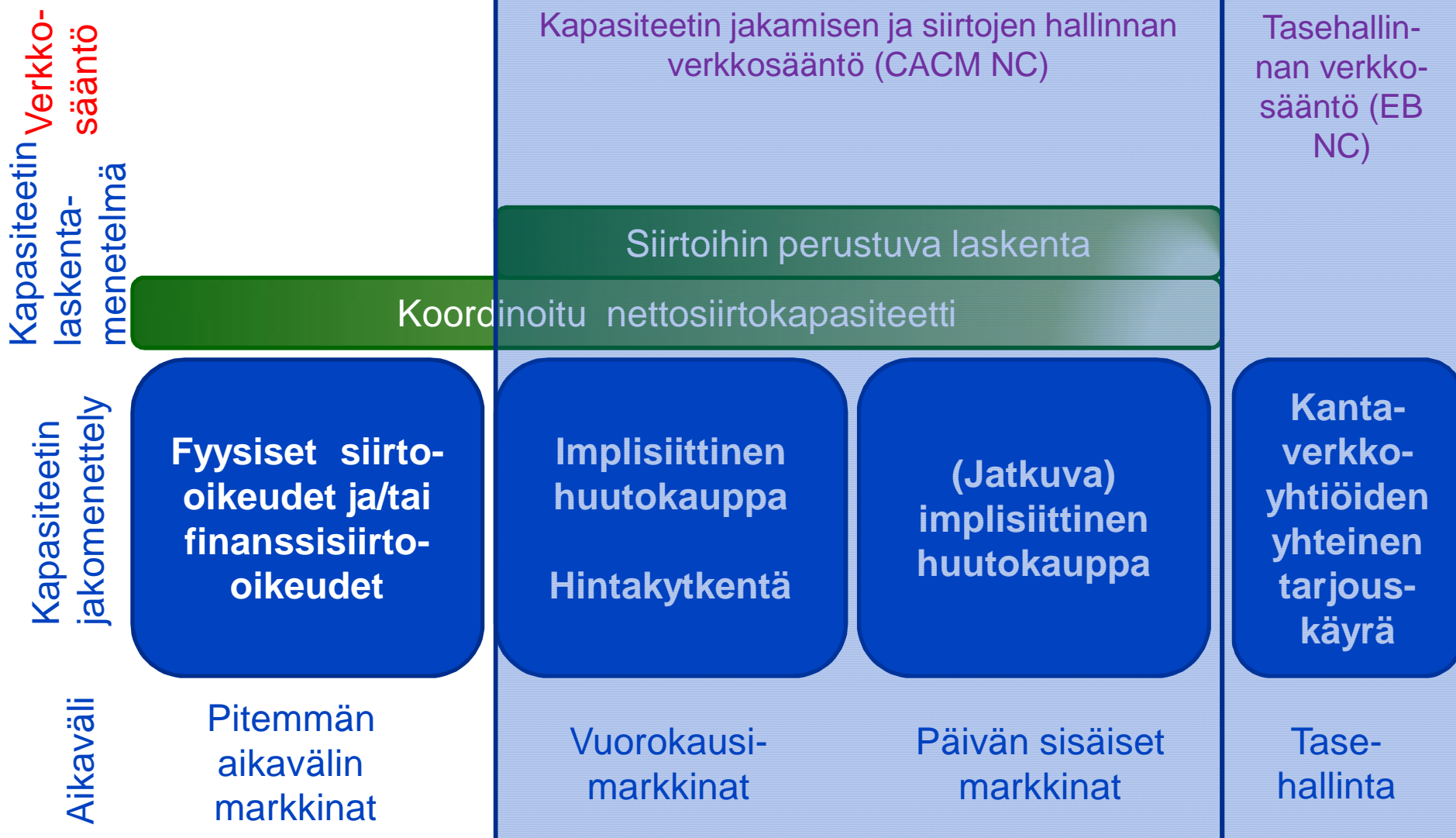
Eurooppalainen siirtojen hallinnan tavoitemalli

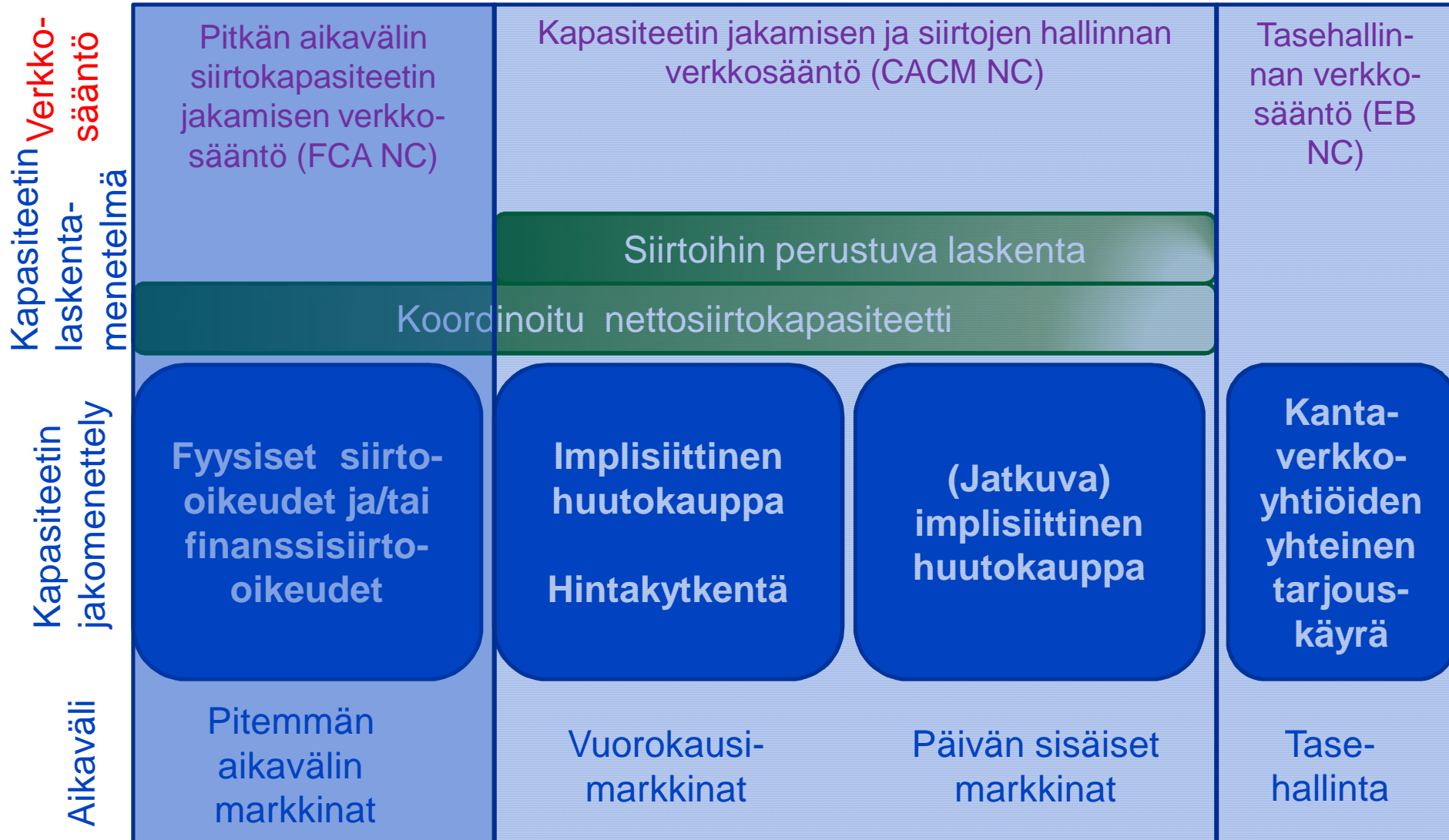
Eurooppalainen siirtojen hallinnan tavoitemalli

Eurooppalainen siirtojen hallinnan tavoitemalli

Eurooppalainen siirtojen hallinnan tavoitemalli

Pitkän aikavälin siirtokapasiteetin jakamisen verkkosääntöluonnoksen pääsisältö ("FCA-koodi")

CH1&CH2: Siirtokapasiteetin laskenta ja tarjousalueet

CH 3: Siirtokapasiteetin jakaminen eri ajanjaksoille

CH4: Pitkän aikavälin siirtotuotteet

CH5: Yhteinen markkinapaikka

CH6: Huutokaupan säännöt

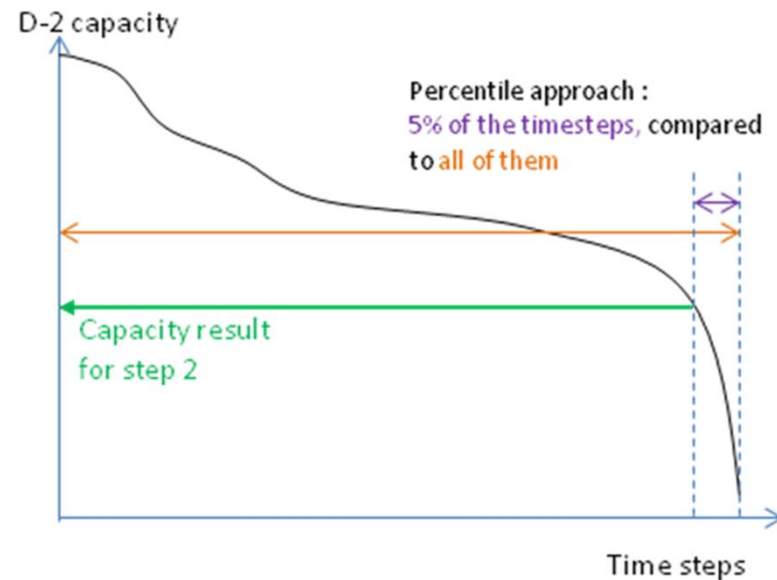
CH7: Siirtokapasiteetin sitovuus

CH8: Pullonkaulatulojen jakaminen, CH9: kustannusten perintä

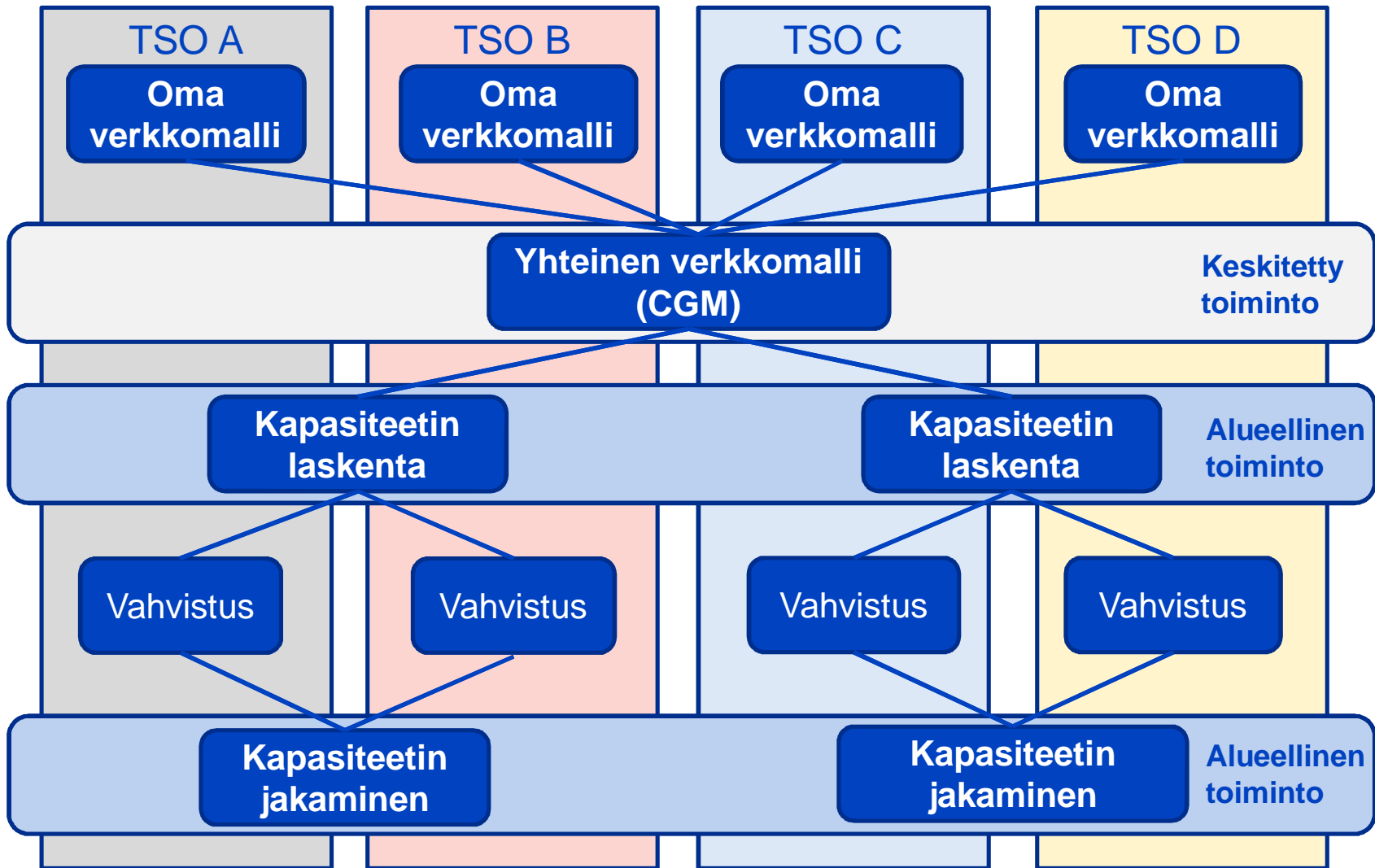
Siirtokapasiteetin laskenta

- Vaatimukset ja laskentaprosessi pääosin sama kuin CACM verkkosäännössä
- Poikkeuksena pitkän aikavälin laskentaan liittyvän epävarmuuden huomiointi
 - usean perustilanteen käyttö laskennassa
 - D-2 lasketun siirtokapasiteetin hyödyntäminen vuositasolla

Esimerkki D-2 siirtokapasiteetin hyödyntämisestä

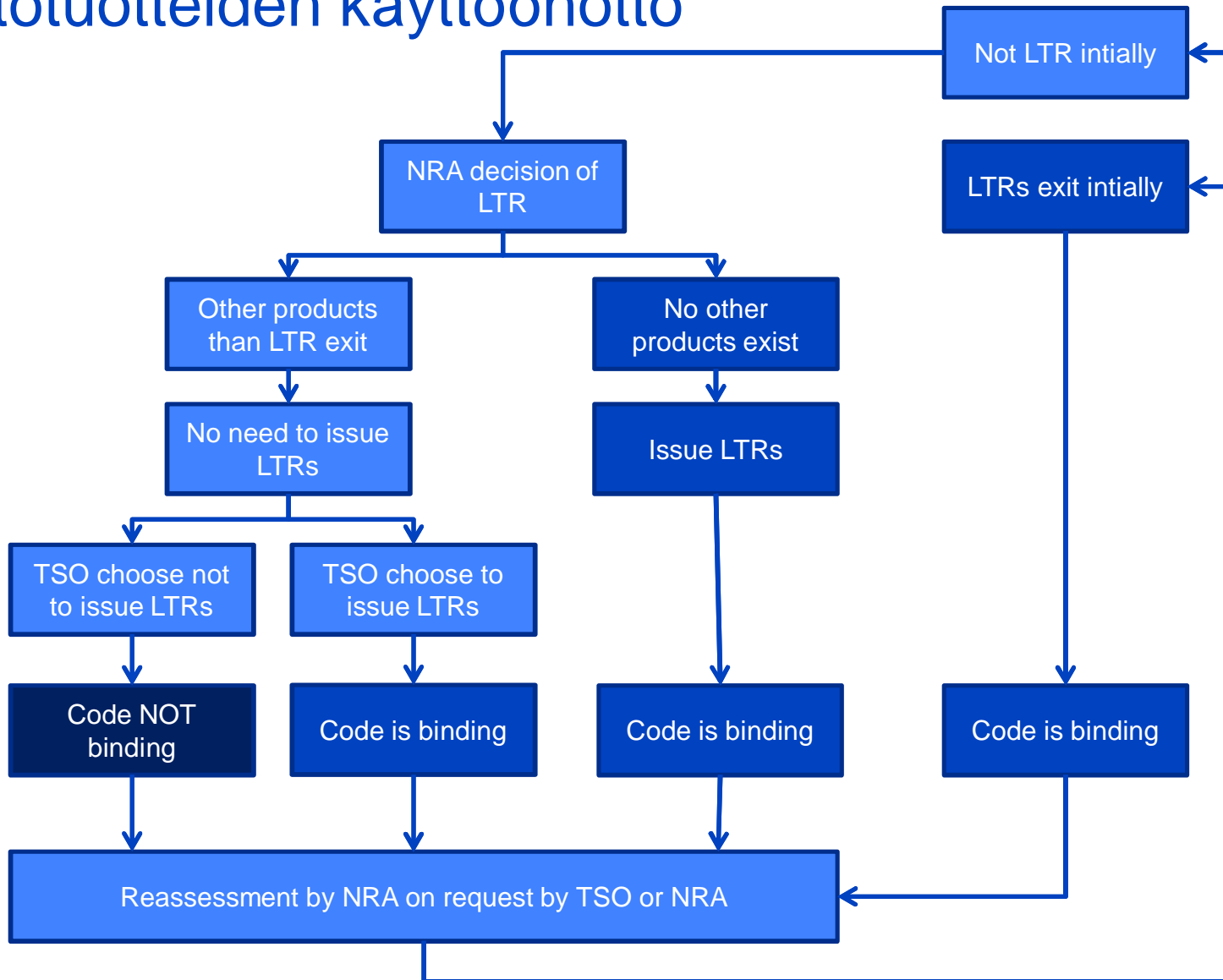
Siirtokapasiteetin laskenta - prosessi

Siirtokapasiteetin jakaminen eri ajanjaksoille

- Kuinka siirtokapasiteetti jaetaan eri ajanjaksoille (vuosi, kuukausui viikko ...)
- FCA NC edellyttää kehitettäväksi metodologian täydentämään siirtokapasiteetin laskennan metodologiaa
 - ottaa huomioon epävarmuudet
 - markkinaosapuolten tarpeet
 - likvidit siirtotuotteet
- Nykykäytäntö: jokaisella siirtoyhteydellä omat jakosääntönsä, esim.
 - 1/3, 1/3, 1/3
 - maksimoidaan vuosittainen huutokauppa
 - ...

Siirtotuotteiden käyttöönotto

Pitkän aikavälin siirtotuotteet

Siirtotuotteiden tyypit

- Fyysiset siirtotuotteet - Physical Transmission Right with Use-it-or-sell-it (PTR with UOSI)
- Finanssi siirtotuotteet - Financial Transmission Right
 - option
 - obligation
- Siirtotuotteiden lunastus perustuu tarjousalueiden väliseen hinta-eroon
 - myynnistä saatujen tulojen riittävyys reunaehtona
- Fyysisten siirtotuotteiden osalta säännöt kapasiteetin käyttöilmoituksista (nomination)
- Säännöt siirtotuotteiden palautuksesta sekä jälkikaupasta (secondary trading)

Yhteinen siirtotuotteiden markkina- ja jälkimarkkina- paikka

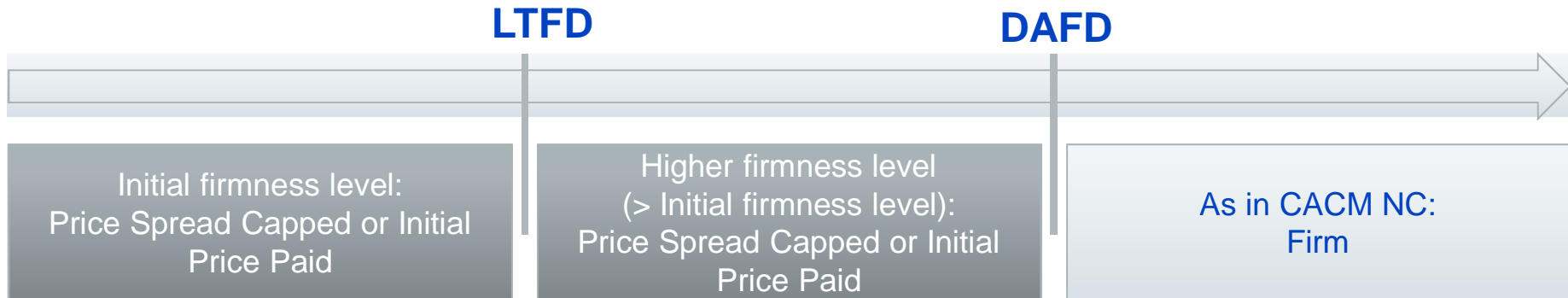
- Yhteinen markkinapaikka siirtotuotteille
 - markkinatoimijoiden rekisteröinti
 - siirtotuotteiden huutokauppa
 - huutokaupan tulosten julkaisu
 - kauppojen selvitys
 - palautettujen siirtotuotteiden kauppaaminen
 - varajärjestelyn ylläpito
- Yhteinen jälkimarkkinapaikka
 - 'ilmoitustaulu', jossa siirtotuotteiden omistajat voivat ilmoittaa osto- tai myyntihalukkuudesta
 - markkinatoimijoiden 'kohtauspaikka' siirtotuotteiden siirtämiseksi toimijoiden välillä

Näiden markkinapaikkojen tulee olla toiminnassa noin 3 vuoden kuluttua FCA verkkosäännön voimaantulosta

Huutokaupan säännöt

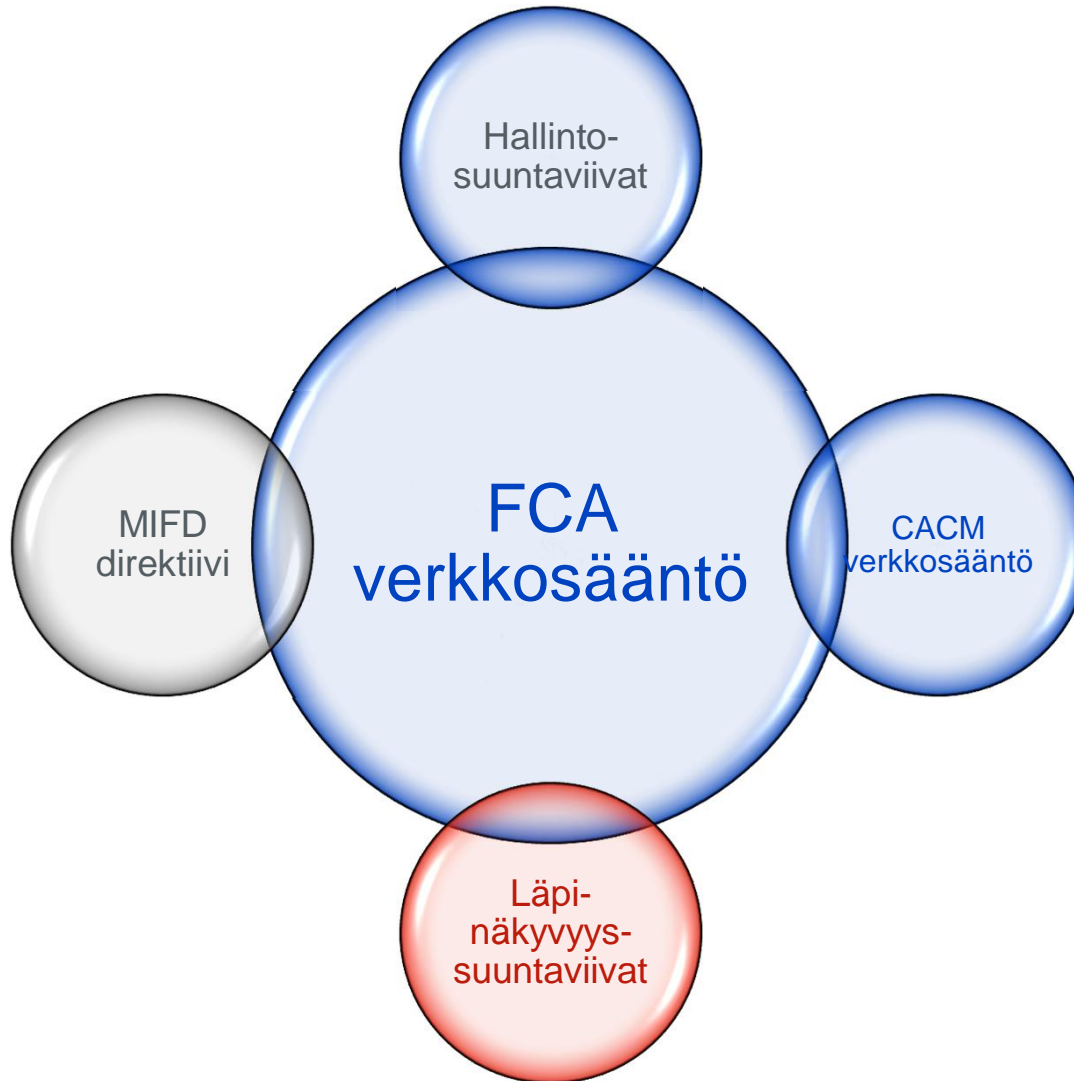
- 6 kk sisällä FCA verkkosäännön voimaantulosta kehitettävä
 - harmonisoitujen sääntöjen rakenne
 - sääntöjen implementointiprosessi
- Harmonisoidut säännöt kehitettävä 12 kk kuluessa FCA verkkosäännön voimaantulosta
- Yksityiskohtaiset vaatimukset säännöille
 - mahdollisimman samat periaatteet fyysisille ja finanssiirtotuotteille
 - sisältää mm. tuotekuvaukset, jälkimarkkinat, siirtotuotteiden palautukset, fyysisen kapasiteetin nimeämisen, UIOSI periaatteet, firmness, kauppojen selvitys

Siirtokapasiteetin sitovuus (firmness)

- **Kompensaatioperuste**
 - markkinatoimijan siirtotuotteesta maksama hinta
 - hintakatolla rajattu tarjousalueiden välinen hinta-ero
 - yhdistelmä edellä mainituista
- **Pitkän aikavälin siirtotuotteiden sitovuuden deadline (LTFD)**
 - kompensaatio markkinatoimijoille LTFD:n jälkeen suurempi kuin ennen kyseistä deadlinea
- **Vuorokausimarkkinalle annettavan kapasiteetin sitovuuden deadline (DAFD)**
 - kapasiteettia ei voi muuttaa – sitovuus kuten CACM NC:ssä

Liitynnät muuhun lainsäädäntöön

Kapasiteetin jakaminen ja siirtojen hallinta verkkosäätöluonnos – mikä muuttuu Suomessa?

- Kapasiteetin laskenta
 - yhteinen eurooppalainen verkkomalli ja alueellinen kapasiteetin laskenta vuositasolla
- Regulaattoreiden päätöksestä riippuu otetaanko pitkän aikavälin siirtotuotteet käyttöön
 - Pohjoismaiden sisäisillä rajayhteyksillä
 - yhteyksillä Pohjoismaista Keski-Eurooppaan ja Pohjoismaista Baltiaan
- Mikäli markkinatoimijoille tarjotaan aluehintasuojaustuotteita, niin tällöin ei ole tarvetta pitkän aikavälin siirtotuotteilla
 - => ei muutosta nykytilanteeseen (CfD tuote säilyy)

Pitkän aikavälin siirtokapasiteetin jakamisen verkkosäännön jatkoaikataulu

Verkkosäännön julkinen kuuleminen
28.3 – 28.5.2012

ENTSO-E viimeistelee verkkosäännön saadun kuulemis-palautteen perusteella (kesäkuu – elokuu)

ENTSO-E hyväksyntä ja lähettäminen ACER:lle 30.9 mennessä

Luonnoksen laadinta

Julkinen kuuleminen

Viimeistely

Hyväksyntä

Fingrid välittää. Varmasti.

